

Tampereen
URHEILUAKATEMIA

RAVITSEMUKSEN, KUORMITUKSEN JA FYYSISTEN OMINAISUUKSIEN MUUTOSTEN VÄLISET YHTEYDET JALKAPALLOSSA PELIKAUDELLA – CASE TFA

Science Meets Practice Tampere

PE 28.5.2021 klo 8:30-9:15

Markus Paananen, Lännen aluevalmentaja (Palloliitto)

Valtteri Kumpuniemi, talenttivalmentaja (Ilves)

Marko Haverinen, testauspäällikkö (Varala)

Jere Ahonen, liikuntafysiologi (Varala)

Titta Mehtänen, ravitsemusasiantuntija (Varala)

Sisältö

1. Johdanto
2. Menetelmät
3. Tulokset
4. Pohdinta

1. JOHDANTO

Tampere Football Academy (TFA)

Tampereen
URHEILUAKATEMIA

- TFA on jalkapallo-ohjelma, jolla tarjotaan lahjakkaille ja motivoituneille 14-17-vuotiaille jalkapalloa pelaaville tytöille kokonaisvaltainen kehittymismahdollisuus pelaajana yhdistäen huipulle tähtäävä harjoittelu opiskeluiden kanssa 2. asteella ja yläkoulussa.
- Mukana ohjelmaa toteuttamassa ovat Ilves, Palloliitto, Tampereen Urheiluakatemia / Varalan urheiluopisto.
- Asiantuntijat osallistuvat valmentajajohtoisen asiantuntijatoiminnan suunnitelman mukaisesti viikoittaiseen arkiharjoitteluun sekä johtavat prosesseja jaksojen sekä vuosisuunnitelman mukaisesti.
- TFA:n valmennustiimi, asiantuntijatiimi ja keskeisten joukkueiden valmennustiimit kokoontuvat jokaisen jakson vaihtuessa (n. 6:n viikon välein) analysoimaan edeltävän jakson ja käymään läpi seuraavan jakson. Jaksoja on seitsemän (7) yhden kauden aikana.
- Kaikki toiminnan osa-alueet täyttävät kansainvälisen akatemiatoiminnan laadun kriteerit – tavoitteena kehittää kansainvälisen tason ammattilaispelaajia sekä kansallisen huipun pelaajia.
- Toiminnan keskiössä on urheilu ja pelaajien kehittyminen kokonaisvaltaisesti - myös pelikauden aikana.

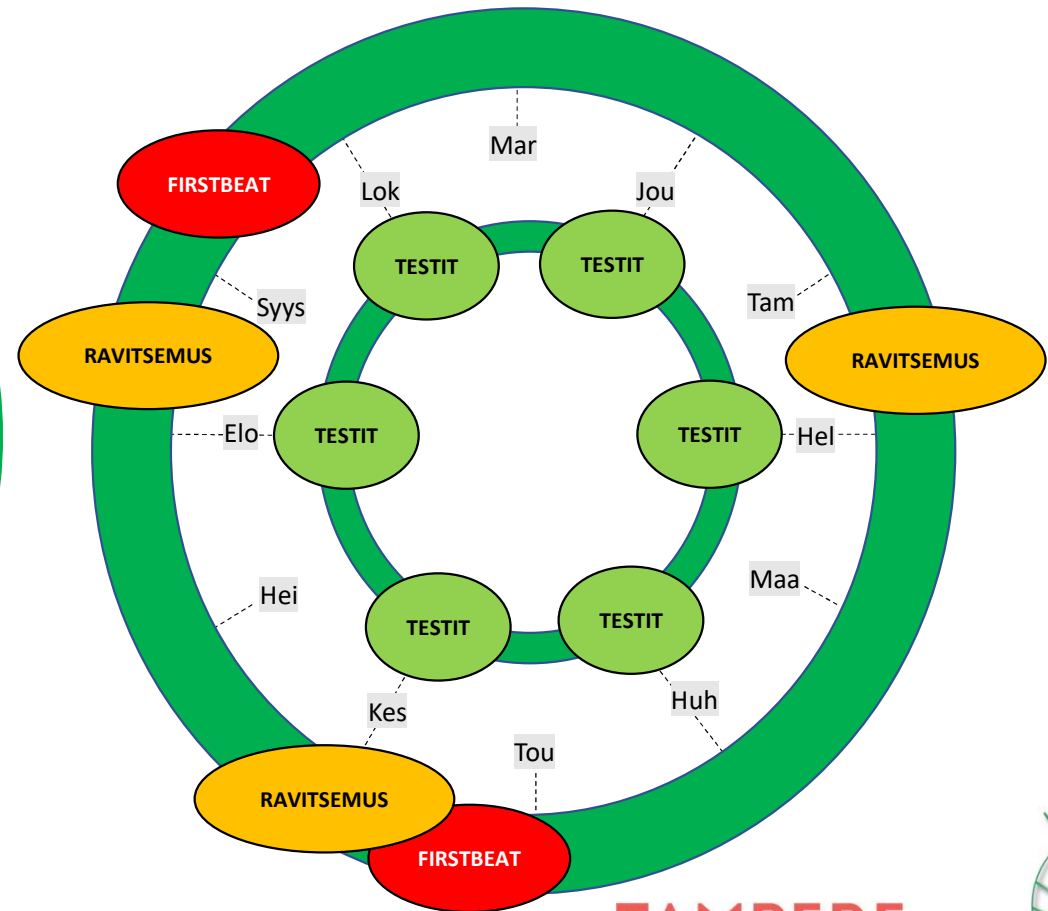

Tiimi

Vuosikello

Tieteellinen tausta

- Riittävän hyvä fyysinen kapasiteetti lisää pelinaikaista suorituskykyä ja kuormitusta (Bradley ym. 2012), edesauttaa palautumista (Johnston ym. 2015) ja vähentää vammariskiä (Malone ym. 2016)
- Riittävä energian saanti on jalkapalloilijan ravitsemuksen tärkein tavoite, ja merkittävin suorituskykyyn vaikuttava ravitsemuksellinen tekijä (Thomas ym. 2016)
  - Energiankulutus jalkapalloilijalla on harjoituksissa ja peleissä vuorokaudessa keskimäärin 1500 kcal miehillä ja 1000 kcal naisilla (The FIFA/F-MARC Consensus Conference 2006)
  - Jos energiaa saadaan liian vähän → harjoituksen laatu ja harjoitusvaste heikkenevät
- Hiilihydraatit ovat urheilijan tärkein energianlähde urheilusuorituksen aikana, erityisesti, kun suoritus tapahtuu kovalla teholla (MacLaren ja Morton 2013, Thomas ym. 2016, Steffl ym. 2019)
  - Hiilihydraatin saatavuuden ollessa alhainen --> suoritusteho alenee, suorituksen aikainen uupumus tulee aiemmin, taidot ja keskittymiskyky heikkenevät sekä kuormituksen tunne lisääntyy (Thomas ym. 2016)
  - Tarve riippuu harjoitusten määrästä ja tehosta (keskimäärin noin 5–7 g/painokilo/vrk)

2. MENETELMÄT

Menetelmät

KEHITTYMISEN SEURANTA

Fyysisten ominaisuuksien testauspatteristo

Testit pelikauden jakson alussa ja lopussa (4.8.2020 ja 6.10.2020)

- Antropometria: pituus, paino
- Kestävyys: submax YoYo-testi 6:00 min (viimeisen minuutin keskisyke) + palautuminen 1:00 min (palautumissyke)
- Voima: kevennyshyppy lisäkuormilla ja ilman 0+25+50 % BW
- Nopeus: lineaarinen kiihdytysnopeus 5/10/30 m

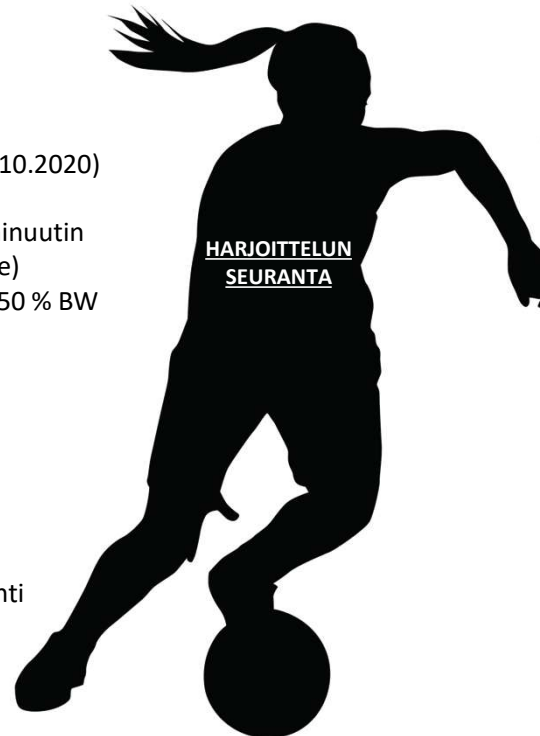
RAVITSEMUSSEURANTA

Ravitsemusseuranta (Meal Logger)

Ruokakuvapäiväkirja 5 pv (11.-15.8.2020)

- Energiansaanti
- Hiilihydraattien, rasvojen ja proteiinien saanti

KUORMITUSSEURANTA

Objektiivinen kuormitusseuranta (Firstbeat Sports Cloud)

Firstbeat Bodyguard 7 pv (7.-14.9.2020)

- Yöpalautuminen: uniaika, palautumisindeksi
- Stressin ja palautumisen suhde (koko vuorokausi)
- Harjoituskuormitus: harjoitusvaikutus, EPOC ja TRIMP (Training Impulse)
- Energiankulutus: kokonaisenergiankulutus sekä energiankulutus hiilihydraateista ja rasvoista

Subjekttiivinen kuormitusseuranta (Quanter)

Harjoituspäiväkirja jakson (4.8.-6.10.2020)

- Kuormitustuntemus (sRPE) jokaisen harjoituksen ja pelin jälkeen

Tampere Football Academy (TFA) jalkapallotytöt (n=24, ikä 17.2 ± 1.0 v, pituus 168.1 ± 4.5 cm, paino 59.6 ± 5.6 kg)

Teema	Palauttava	Voima	Kestävyys	Palauttava	Valmistava	Ottelu	Palauttava/peruskestävyys
Ajankohta	MD +1	MD +2	MD +3/-4	MD +4/-3	MD -2	MD -1	MD
Kuormitus	1-2 / 1-2	3-4	8-10	1-2	4-5	1-2	9-10
Sisältö Aamu		<p>Aktivoinnit + AV</p> <p>Voima 1 Nopeusvoima (vähän plyöärsykettä voiman kontrastina)</p> <p>Vasemman jalan</p>	PELI / KOVA TREENI		<p>Aktivoinnit + AV</p> <p>Nopeus ja juoksutekniikka</p> <p>Tekninen/yksilötakt -> omat vahvuudet</p>		
Sisältö Iltä	<p>Aktivoinnit + AV</p> <p>Tekninen teema</p> <p>Palauttava</p> <p>Kuormituksen tasaus - vähän pelanneille</p>	<p>Aktivoinnit + AV</p> <p>Nopeus - suunnanmuutos</p> <p>Taktinen yksilö/osajoukkue</p> <p>Taktinen yksilö/osajoukkue</p> <p>Ylläpitävä kestävyys</p>	<p>Aktivoinnit + AV</p> <p>Plyo</p> <p>HIR</p> <p>Taktinen osa/kokojoukkue</p> <p>Kestävyys</p>		<p>Aktivoinnit + AV</p> <p>Nopeus - kiihdytysnopeus</p> <p>Taktinen osajoukkue</p> <p>Taktinen koko joukkue</p> <p>Voima 2 1-2 voimaliikettä nopeusvoimainotus ja kontrastit - maks 30 min palikka, joka voi olla myös lauantaina jos su peli</p>	<p>Aktivoinnit + AV</p> <p>Taktinen osa/kokojoukkue</p> <p>OT kestävyyspohjan vahvistaminen/palauttava harjoitus 60 min.</p>	
<p>Alkuvieritytelyrutiinit (tehdään joka tapahtumassa) miniband-aktivoinnit (ohjatusti / omatoimisesti) aktivoinnit ja linjaukset (core, polvi, nilkka) dynaaminen liikkuvuus</p> <p>Lisäksi viikon aikana osana alkuvieritytelyä 2 x viikko: kiihdytys-jarrutusjuoksut (räjähtävyyteen valmistavat juoksut) loukkaantumisten ennaltaehkäisevä ohjelma (Nordic-hamstring/reverse, copenhagen)</p>			<p>Nopeus 2-3 x viikko suunnanmuutosnopeus lineaarinen max. nopeus apuvälineet</p>	<p>Suunnanmuutosnopeus Tässä mahdollisuus 5-10 m pyrähdyksiä treenin lomaan, esim. 5-6x10m tai 6-8x 5m</p>	<p>Kiihdytysnopeus Ei tarvi tulla erikseen, vaan riittää lajissa</p>	<p>Plyo (extensiivinen) kevyellä teholla - vuoroloikat</p>	<p>Kestävyys Verhejen periodisointi taktinen teema täysvauhtiset juoksut 30m+ vähemmän pelanneet yksilöllisyys</p>

3. TULOKSET

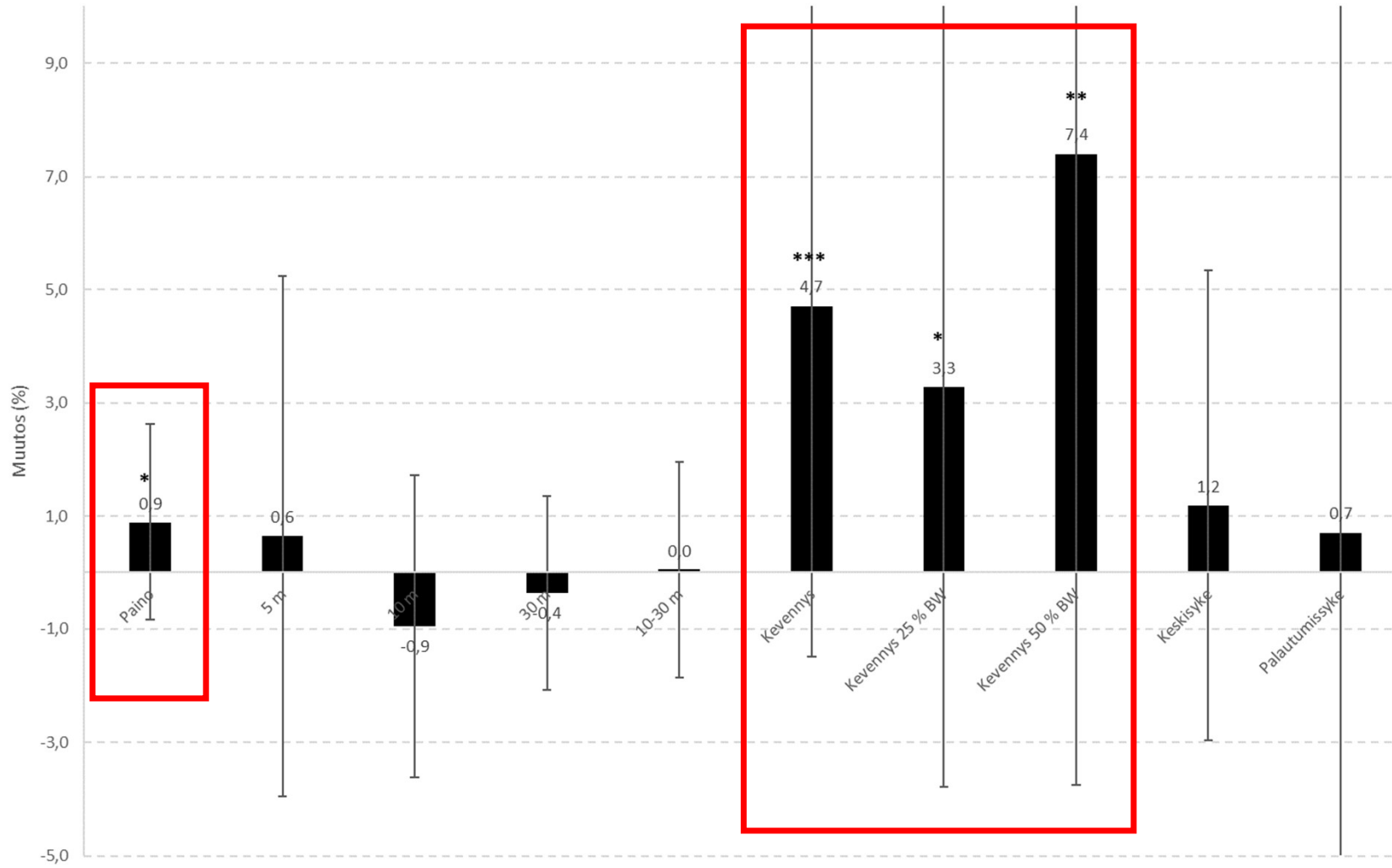
Tulokset - fyysiset ominaisuudet

Muuttuja	4.8.2020	6.10.2020	Muutos-% (p)
Paino (kg)	59,6 ± 5,5	60,1 ± 5,4	0,9 ± 1,7 (p<0.05)
Nopeus 5 m (s)	1,10 ± 0,06	1,10 ± 0,05	0,6 ± 4,6 (ns.)
Nopeus 10 m (s)	1,88 ± 0,08	1,86 ± 0,07	-0,9 ± 2,7 (ns.)
Nopeus 30 m (s)	4,64 ± 0,19	4,62 ± 0,16	-0,4 ± 1,7 (ns.)
Nopeus 10-30 m (s)	2,76 ± 0,12	2,76 ± 0,11	0,0 ± 1,9 (ns.)
Kevennyshyppy (cm)	28,5 ± 3,4	29,7 ± 2,9	4,7 ± 6,2 (p<0.001)
Kevennys 25 % BW (cm)	21,0 ± 2,7	21,7 ± 2,4	3,3 ± 7,1 (p<0.05)
Kevennys 50 % BW (cm)	14,8 ± 2,1	15,8 ± 2,0	7,4 ± 11,2 (p<0.01)
Keskisyke (% max)	88,0 ± 7,1	88,9 ± 6,6	1,2 ± 4,2 (ns.)
Palautumissyke (%)	25,0 ± 8,4	23,8 ± 7,0	0,7 ± 29,0 (ns.)

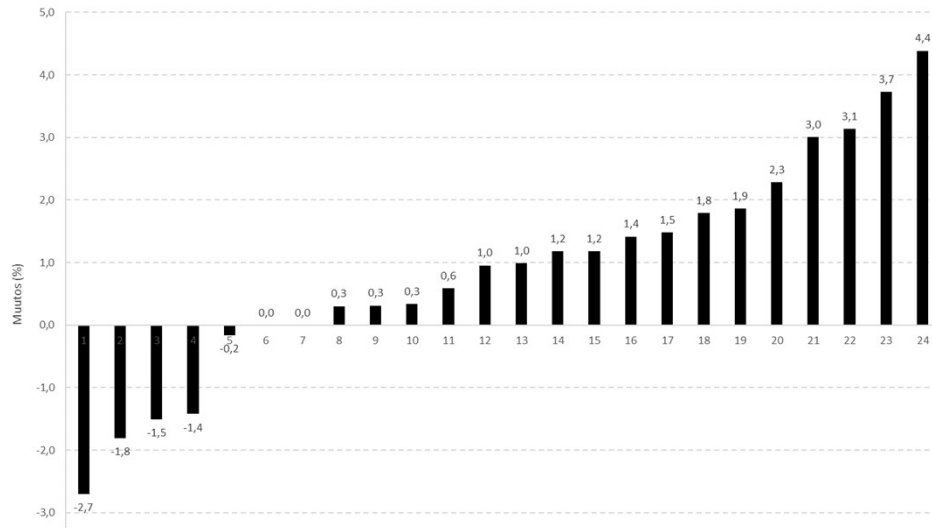

FYYSISTEN OMINAISUUKSIEN MUUTOKSET

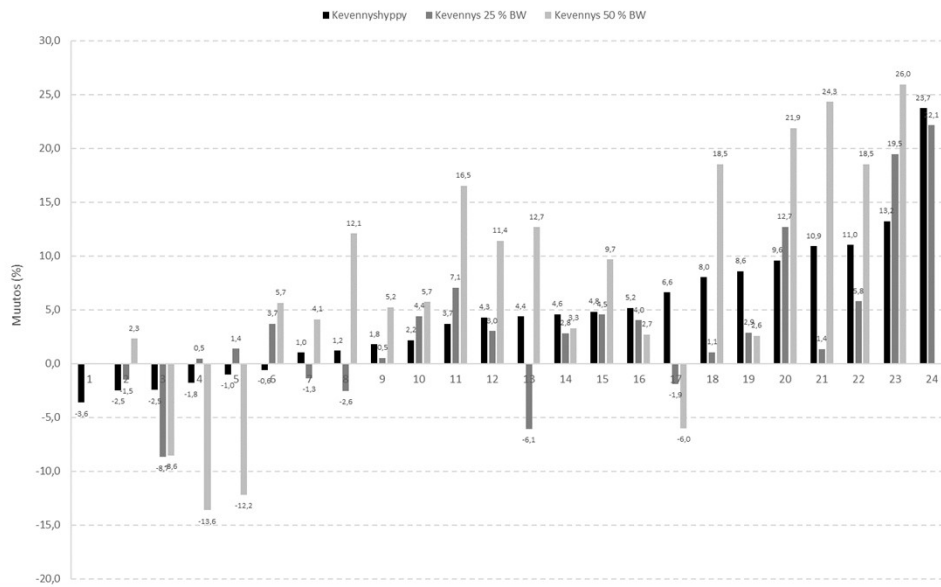
Tampereen
URHEILUAKATEMIA

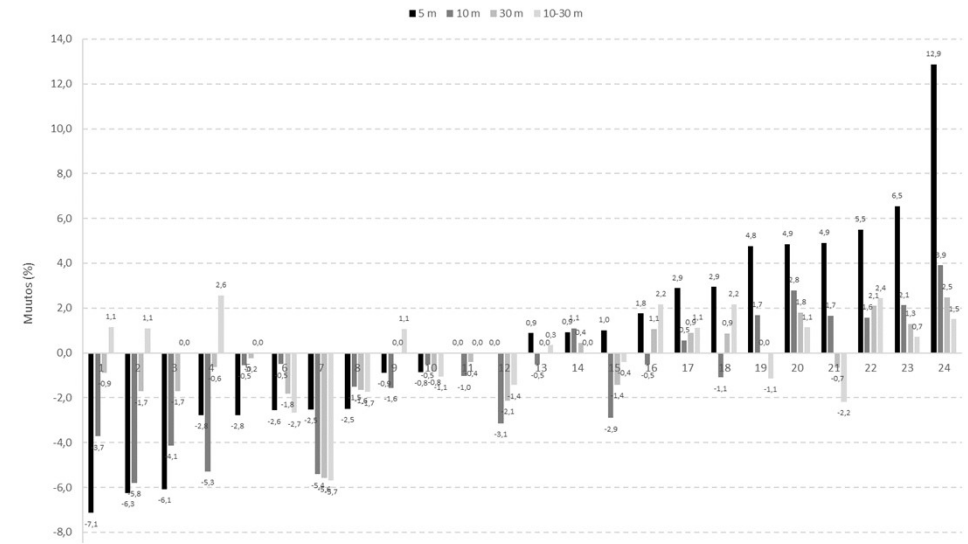
PAINON MUUTOS

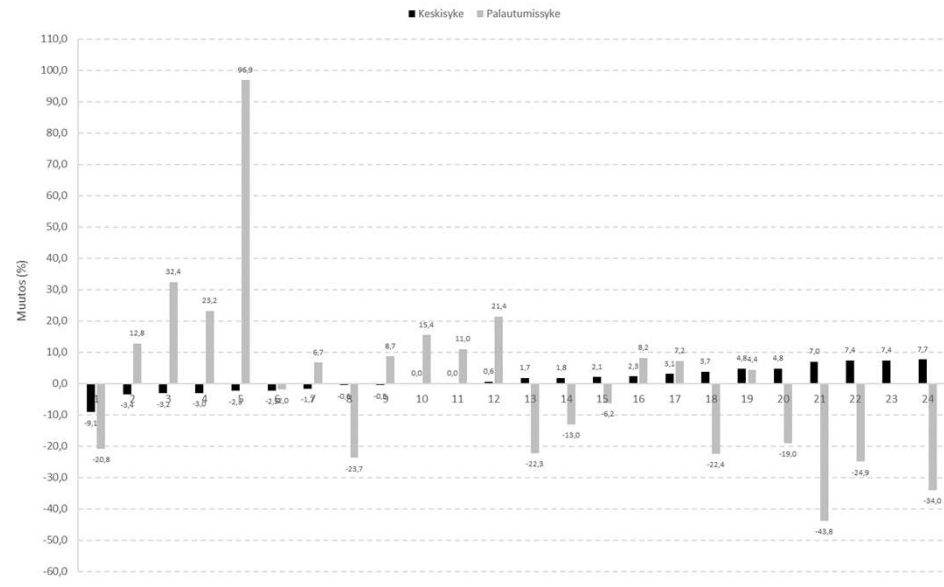
VOIMAN MUUTOS

NOPEUDEN MUUTOS

KESTÄVYYDEN MUUTOS

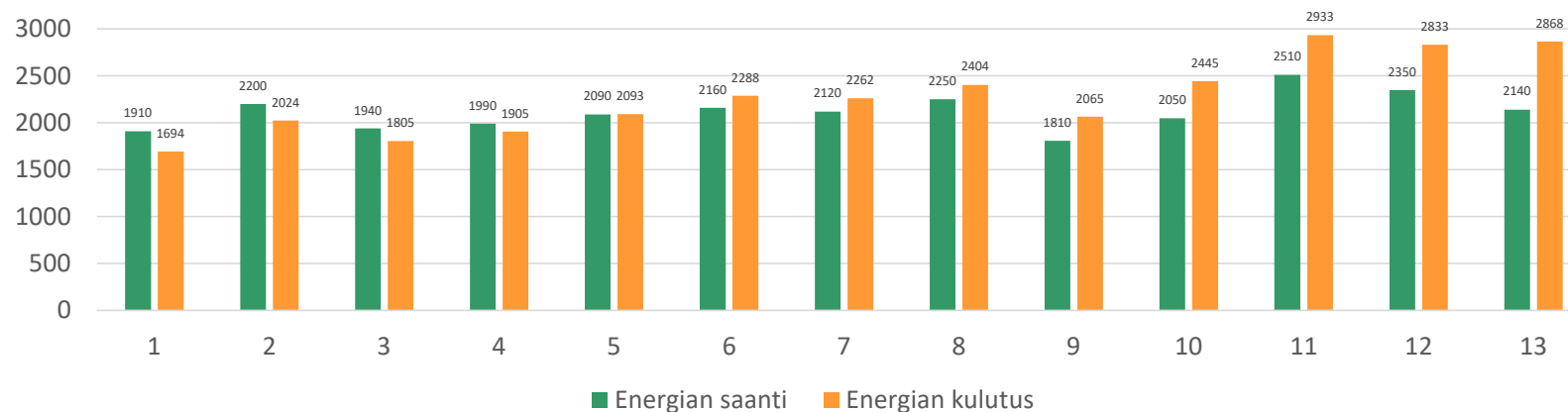

Tulokset - ravitsemus

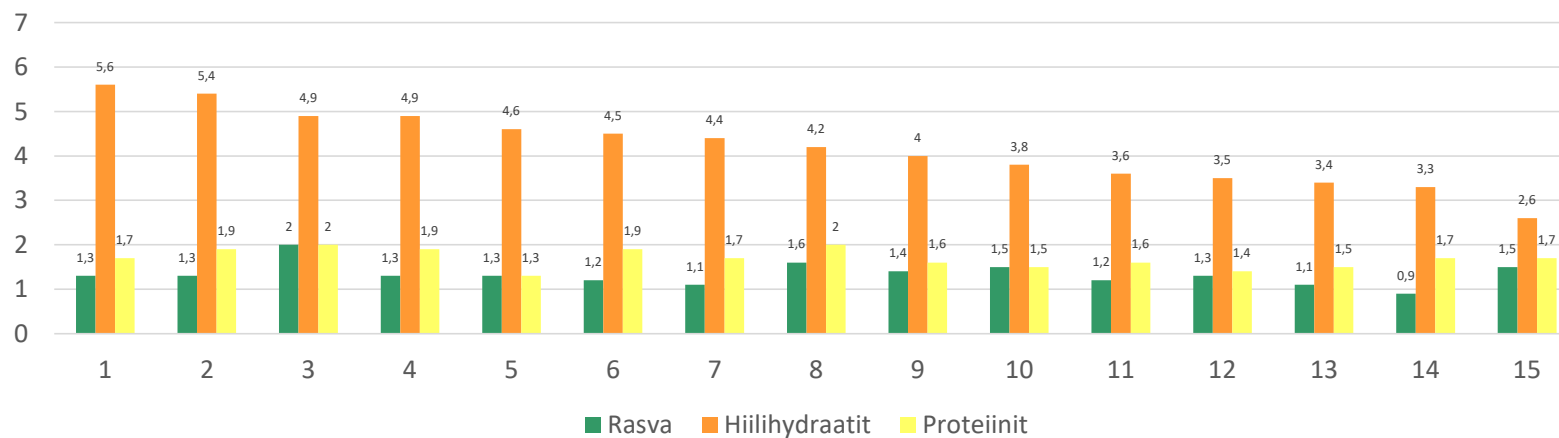

Tampereen
URHEILUAKATEMIA

Energiansaanti ja energiankulutus/vrk

Energiaravintoaineiden saanti g/painokilo/vrk

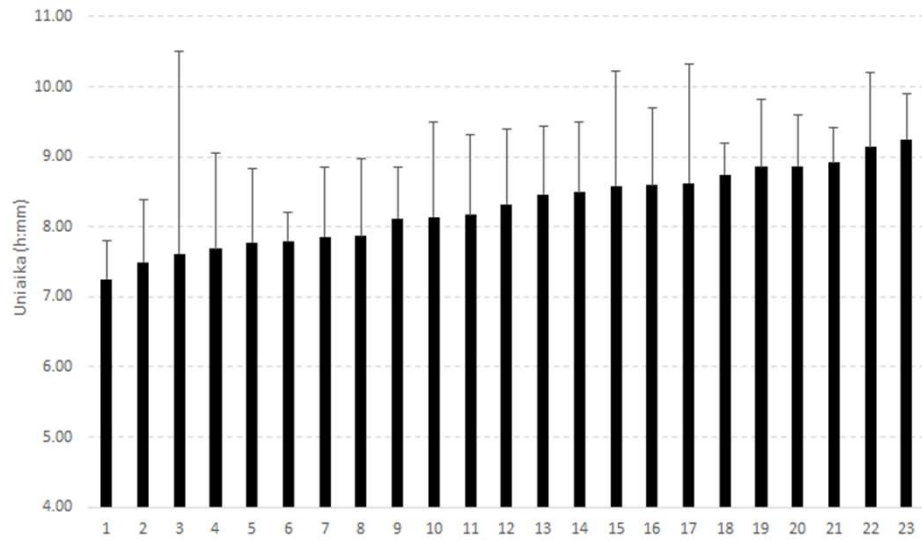
Tulokset - kuormitusseuranta

- Unen pituus 8:15 ± 1:14 h
- Palautumisen osuus 30 ± 10,5 %
  - Heikko: < 20 %; Kohtalainen: 20 – 29 %; Hyvä: ≥ 30 %
- Stressin osuus 35 ± 12,0 %
  - Heikko: ≥ 60 %; Kohtalainen 59 – 50 %; Hyvä: < 50 %
- Pääsääntöisesti kuormittumisen ja palautumisen tasapaino kunnossa
  - Yksittäiset kovat harjoituspäivät näkyvät selvästi
    - 2 harjoituksen päivät
    - Iltaharjoitukset -> viivästynyt yöpalautuminen
  - Myös kevyet päivät erottuvat -> harjoittelun rytmitys toimii
- Osalla pelaajista arki melko kiireistä: arkiaktiivisuuden määrä suurta ja palautuminen päivän aikana vähäistä. Huomiota kiinnitettävä myös energiansaannin riittävyyteen.

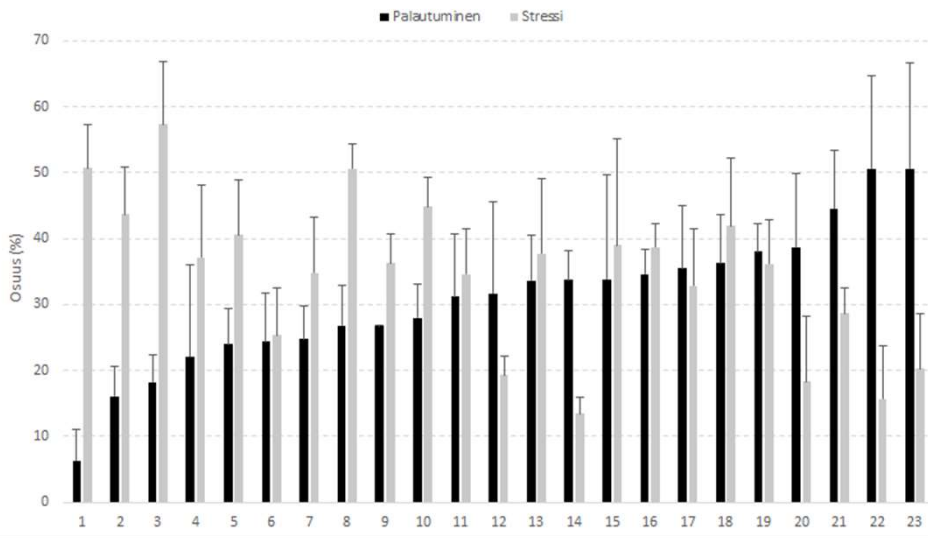

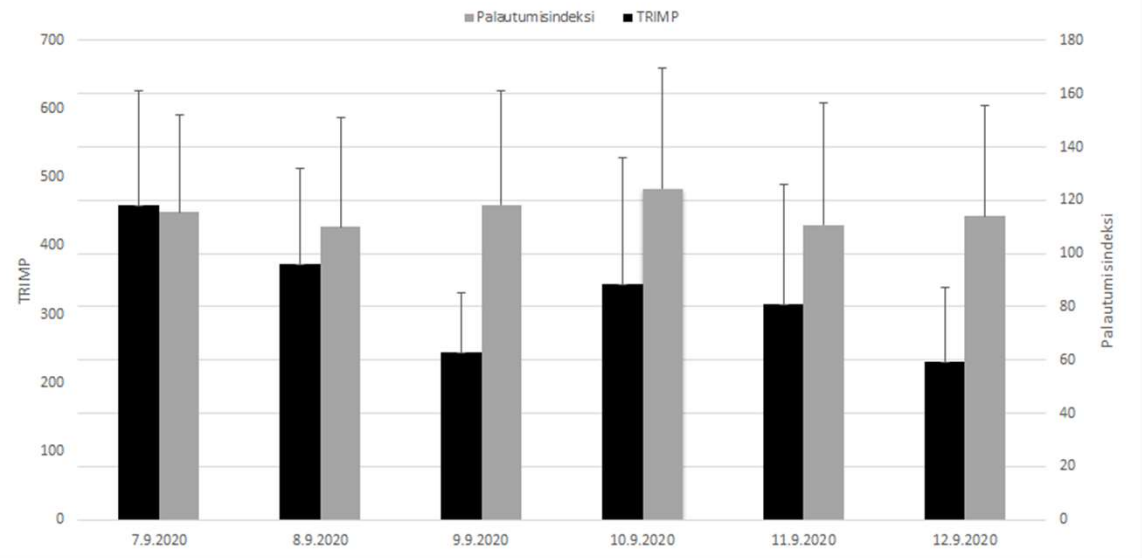
UNEN KESTO

STRESSI JA PALAUTUMINEN

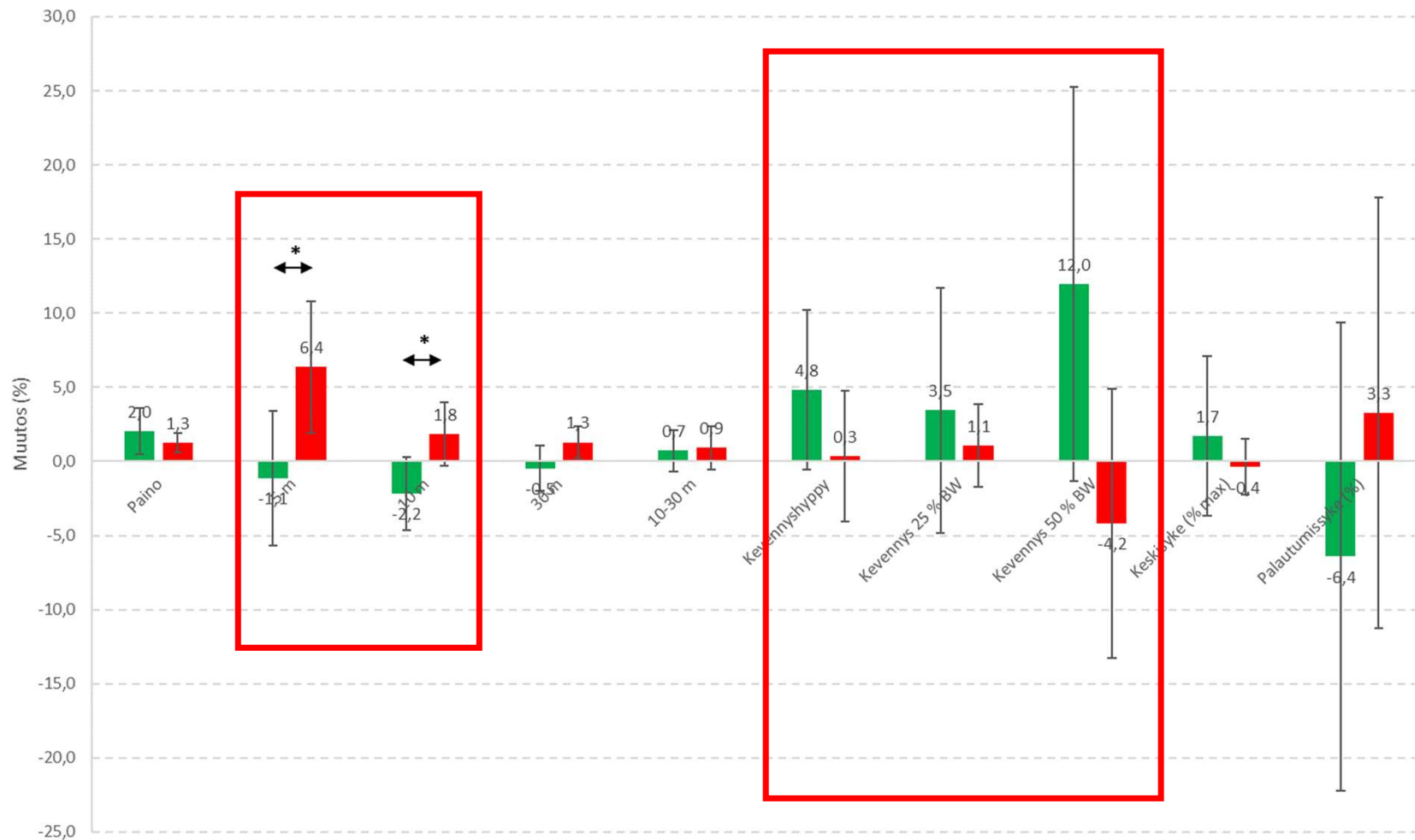
HARJOITTELUN KUORMITTAVUUS JA PALAUTUMINEN

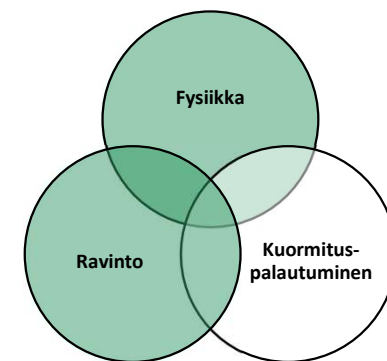

FYYSISTEN OMAISUUKSIEN MUUTOSTEN JA HIILHYDRAATTIEN SAANNIN VÄLINEN YHTEYS

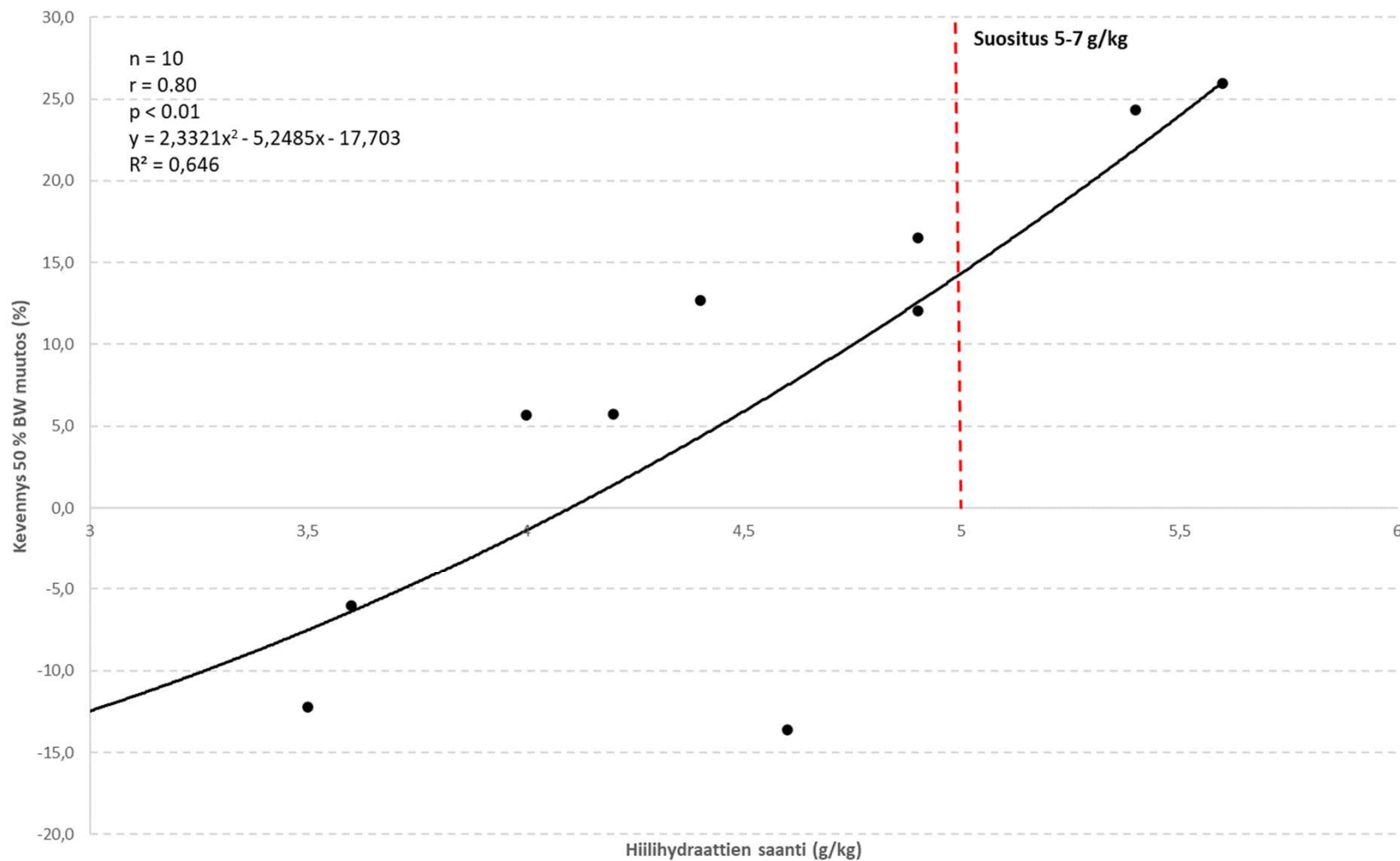
■ HH >4 g/kg ■ HH < 4 g/kg

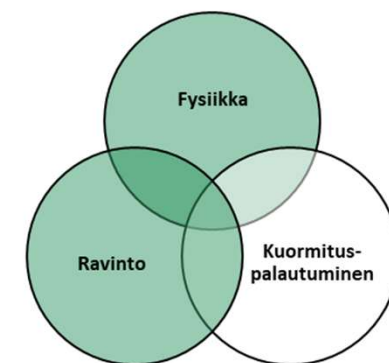
Tampereen
URHEILUAKATEMIA

HIILIHYDRAATTIEN SAANNIN JA RÄJÄHTÄVÄN VOIMANTUOTON KEHITTYMISEN VÄLINEN YHTEYS

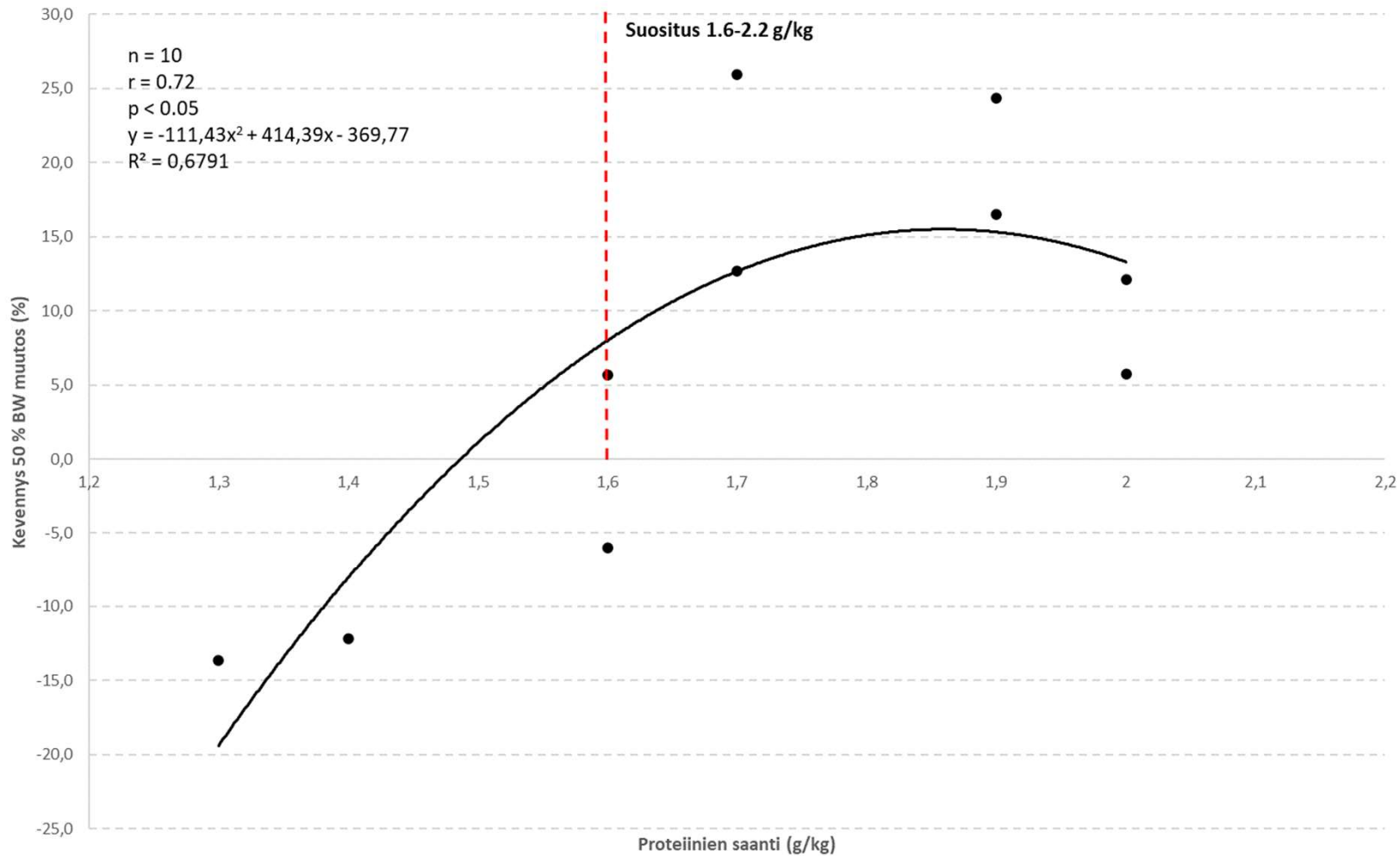
Tampereen
URHEILUAKATEMIA

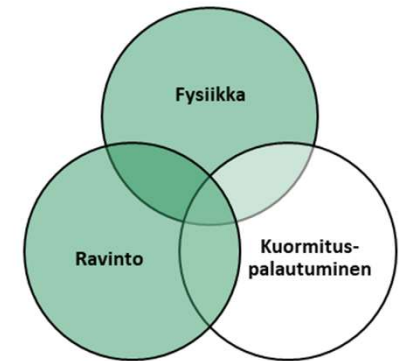
TAMPERE.
FINLAND

PROTEIINIEN SAANNIN JA RÄJÄHTÄVÄN VOIMANTUOTON KEHITTYMISEN VÄLINEN YHTEYS

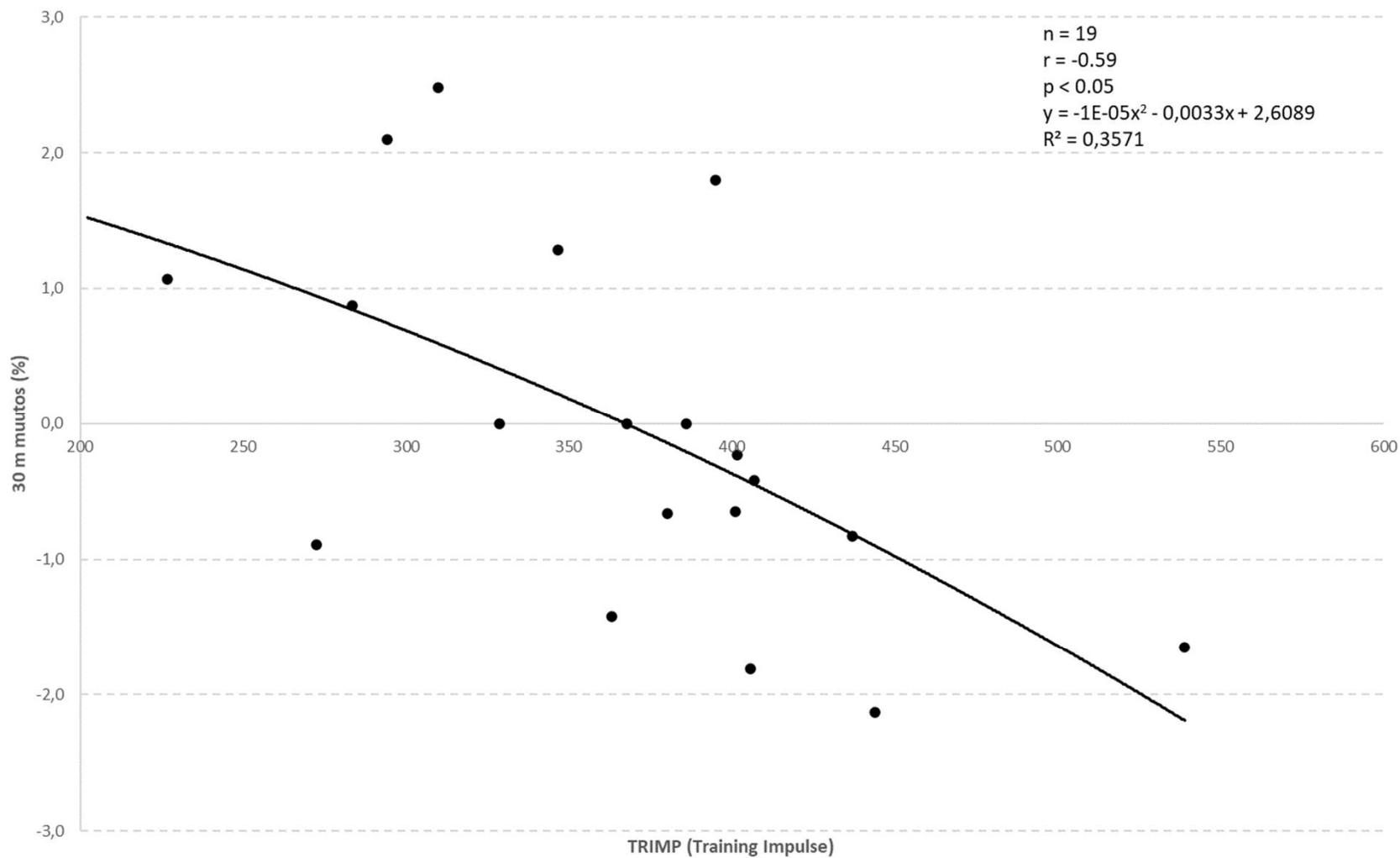
Tampereen
URHEILUAKATEMIA

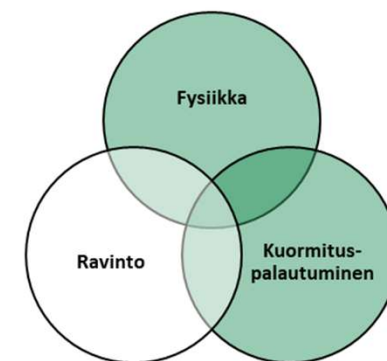
TAMPERE.
FINLAND

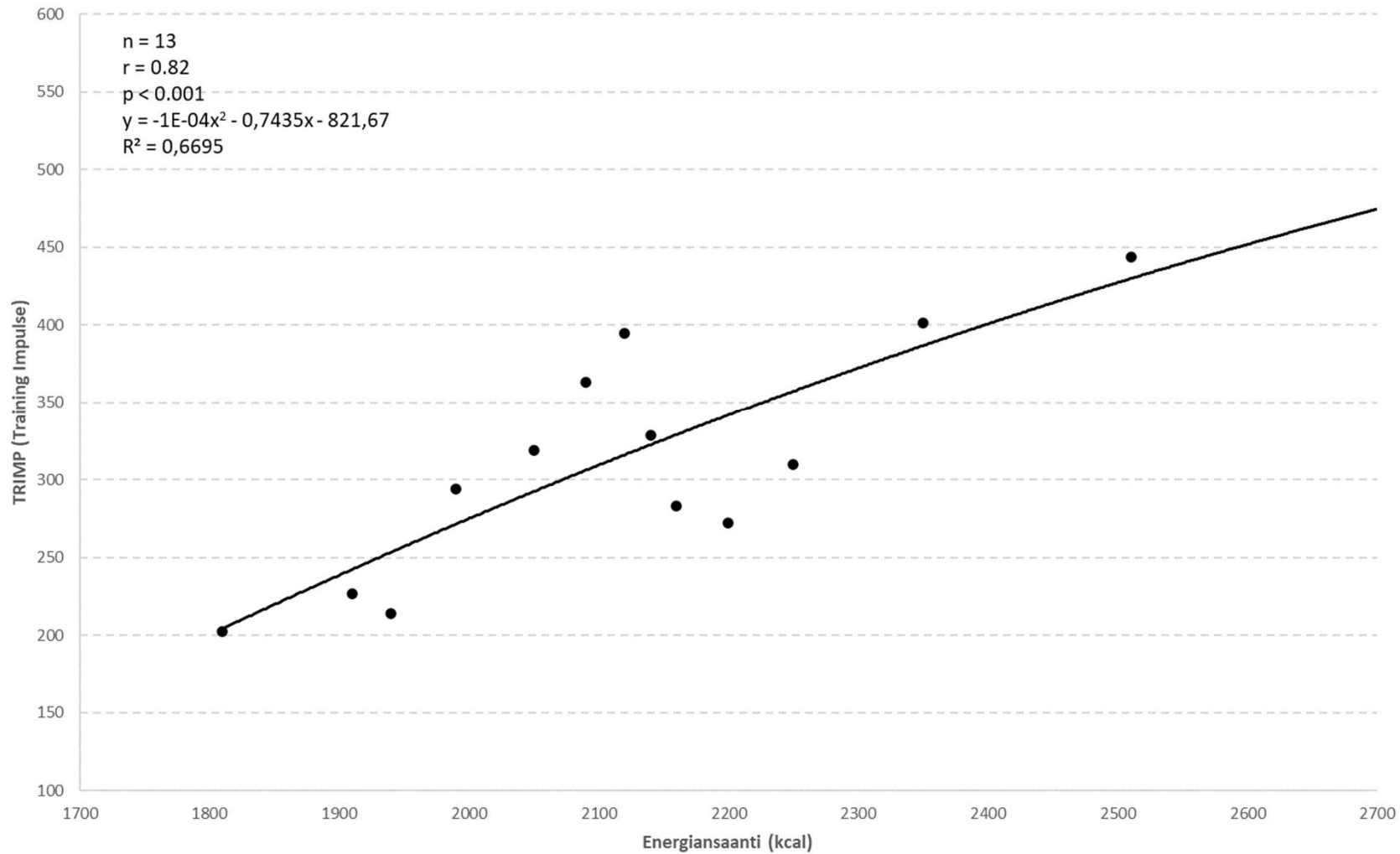
HARJOITUSINTENSITEETIN JA NOPEUDEN KEHITTYMISEN VÄLINEN YHTEYS

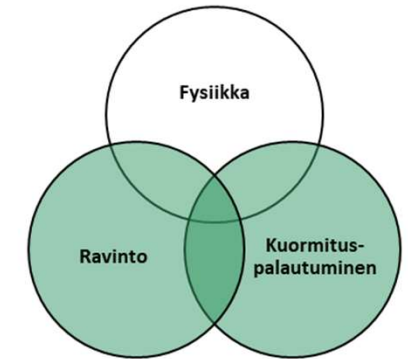
Tampereen
URHEILUAKATEMIA

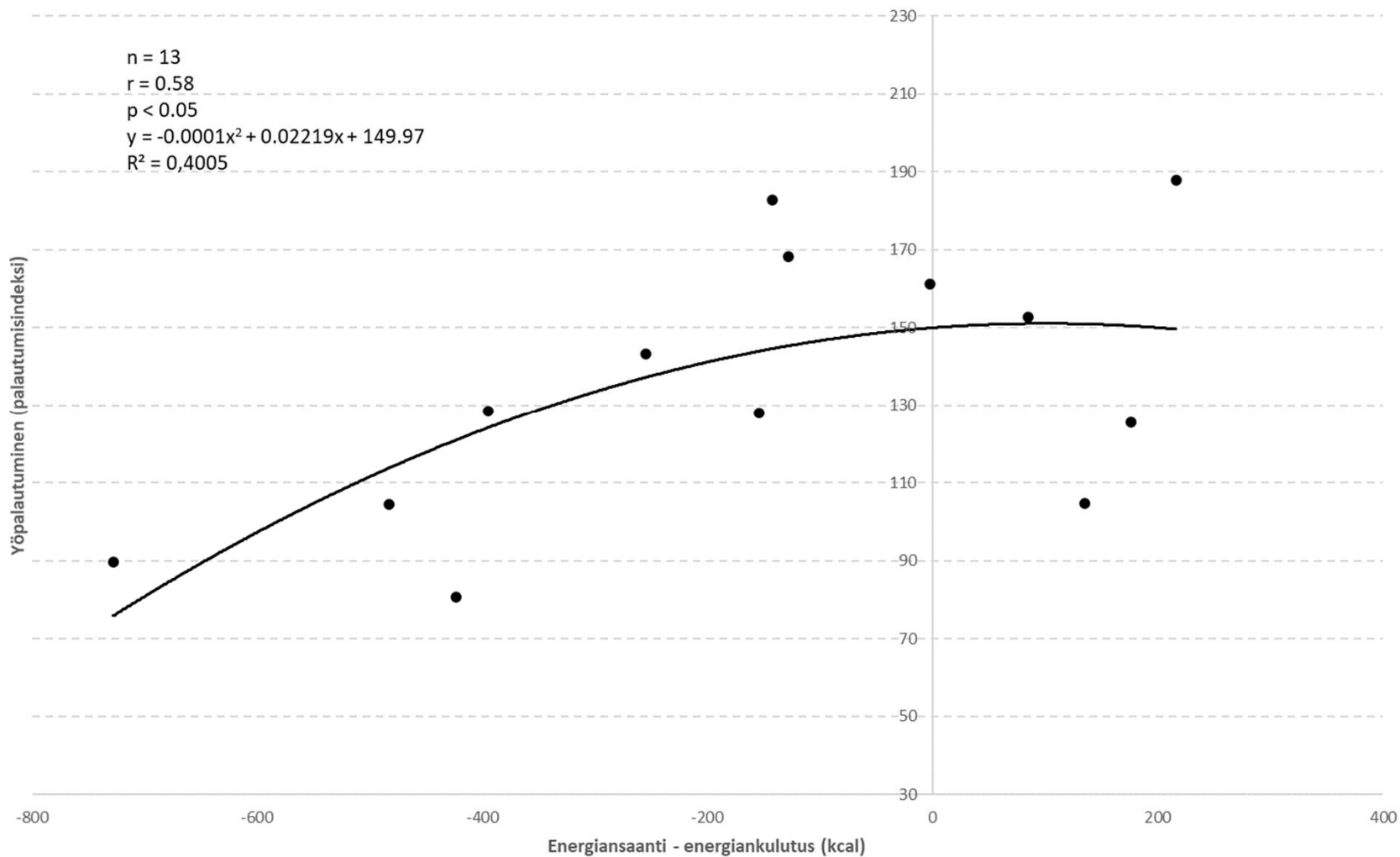
ENERGIANSAAANNIN JA HARJOITUSINTENSITEETIN VÄLINEN YHTEYS

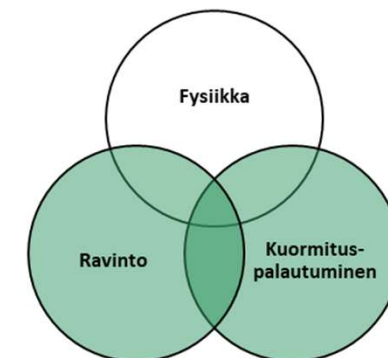
Tampereen
URHEILUAKATEMIA

ENERGIATASAPAINON JA YÖPALAUTUMISEN VÄLINEN YHTEYS

Tampereen
URHEILUAKATEMIA

4. POHDINTA

Take Home Message

Fyysiset ominaisuudet

- Joukkuepeleissä on mahdollista kehittää voima-nopeusominaisuuksia pelikauden aikana järkevällä harjoittelun ohjelmoinnilla ja fyysisen/lajiharjoittelun yhdistämisellä.
- Joukkuepeleissä joukkuekeskiarvojen tarkastelu ei riitä, vaan fyysisten muutosten taustalla olevia syy-seuraussuhteita on arvioitava yksilöllisesti.

Ravitsemus

- Ravitsemuksella (erit. energian ja hiilihydraatin saannilla) on selvä yhteys urheilijan suorituskäytävään, kehittämiseen ja palautumiseen.

Kuormitus

- Nuorilla urheilijoilla kokonaiskuormituksen (urheilu, opiskelu, vapaa-aika) hallinta ja harjoittelun rytmitys tärkeää, jotta saadaan aikaan kehitystä, mutta varmistetaan myös riittävä palautuminen.

Asiantuntijatoiminnan kokemukset ja hyödyt

Tampereen
URHEILUAKATEMIA

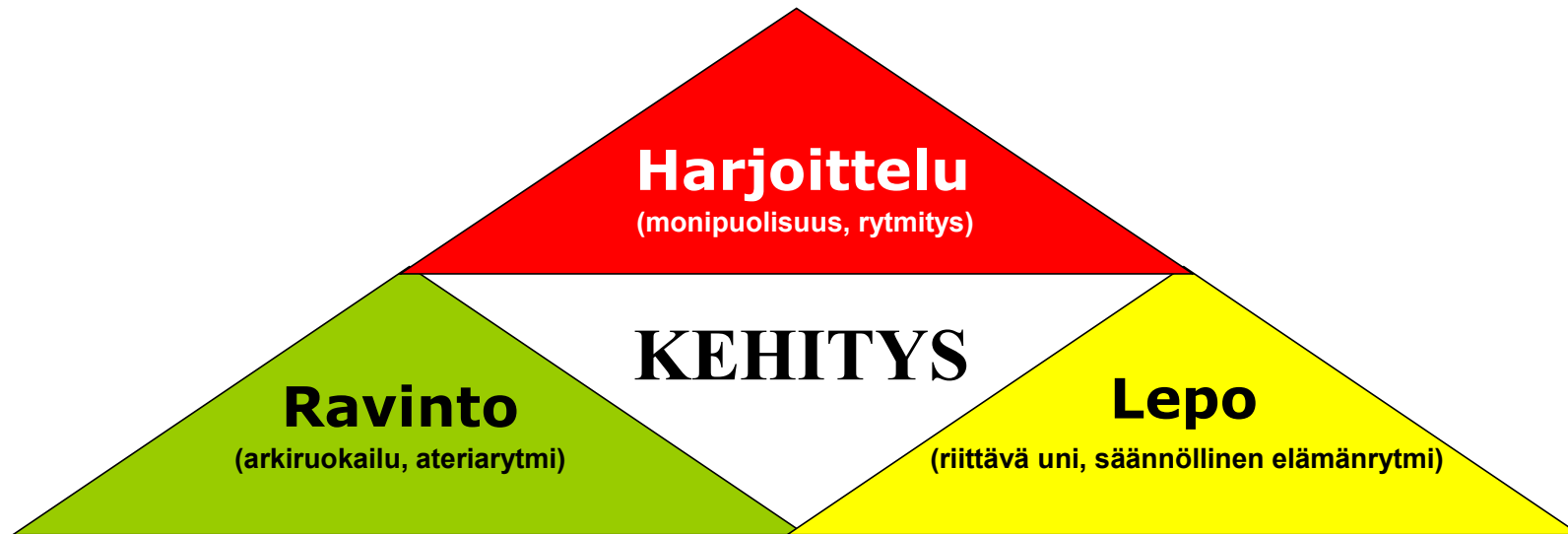
- Enemmän resursseja - mikään organisaatio ei pystyisi tähän yksin.
- Osaaminen kasvanut koko yhteisössä, koska yhteistyöverkoston tulee lisää ammattitaitoa ja laadukkaita toimintamalleja – keskeistä suunnitelma osaamisen jalkauttamisesta ennen ja jälkeen akatemiatoiminnan.
- Asiantuntijat osaavat itse tehdä ja toimia pelaajien kanssa suunnitelman mukaisesti sekä sparrata aiheista lajivalmennusta toimimaan laadukkaammin.
- Lisää aikaa ja osaamista toiminnan analysointiin ja tietoperusteiseen suunnitteluun.
- Haasteena huomioitava, että suunnittelu erittäin tärkeää ja kokonaisuuden johtaminen vie myös aikaa asiantuntijatoimintaa johtavalta valmentajalta – huomioitava ajankäytössä ja tehtävänkuvissa = pelaajat kehittyvät paremmin ja kokonaisvaltaisemmin.
- Tärkeää yhteinen tieto, tahtotila ja toimintatavat valmennuksella ja asiantuntijoilla saada pelaajat huipputasolle askel kerrallaan kaikissa kehittymiseen vaikuttavissa asioissa.

Keep it Simple!

Tampereen
URHEILUAKATEMIA

- Suorituskyvyn kehittymisen ja terveyden edistämisen kulmakivet: **HARJOITTELU – RAVINTO – LEPO**
- Jos yksi kolmesta ei ole vaaditulla tasolla, kaksi muuta ja kokonaisuus kärsivät!
- Suorituskyvyn kehittämisen ja terveyden edistämisessä kokonaisuuden hallinta on oleellisinta!
- Taikatempuista ei ole hyötyä, mikäli perusasioissa on puutteita!

Lähteet

- Bradley, P.S., Di Mascio, M., Bangsbo, J. & Krstrup, P. 2012. The maximal and sub-maximal versions of the Yo-Yo intermittent endurance test level 2 are simply reproducible, sensitive and valid. *Eur J Appl Physiol.* 2012 May;112(5):1973-5.
- Johnston, R.D., Gabbett, T.J., Jenkins, D.G. & Hulin, B.T. 2015. Influence of physical qualities on post-match fatigue in rugby league players. *Journal of Science and Medicine in Sport* 18 (2), 209-213.
- MacLaren D, Morton J. *Nutrition.* Kirjassa: Kirjassa: Williams AM. Science and soccer developing elite performers. Milton Park, Abingdon, Oxon: Routledge. 2013: 3-23
- Malone, S., Owen, A., Newton, M., Mendes, B., Collins, K.D. & Gabbett, T.J. 2017. The acute:chronic workload ratio in relation to injury risk in professional soccer. *Journal of Science and Medicine in Sports* 20 (6), 561-565.
- Steffl M, Kinkorova I, Kokstejn J, Petr M. *Macronutrient Intake in Soccer Players-A MetaAnalysis.* *Nutrients; Nutrients* 2019;11:1305. doi: 10.3390/nu11061305.
- The FIFA/F-MARC Consensus Conference :Nutrition for football: the FIFA/F-MARC Consensus Conference., Taylor Francis Health Sciences, London 2006.
- Thomas T, Erdman KA, Burke LM. Position of the Academy of Nutrition and Dietetics, Dietitians of Canada, and the American College of Sports Medicine: Nutrition and Athletic Performance. *Journal of the Academy of Nutrition and Dietetics* 2016;116:501-528

Tampereen
URHEILUAKATEMIA

Yhteistyössä

tredu